

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress Gr. 1E LITHUANIAN DAILY NEWS
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Rugpjūčio-August 14, 1976 m.

NO. 192

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

EGIPTAS SIUNČIA KARIUS I LIBIJOS PASIENI

SOVIETAI APIPLĖŠIA SAVO PAVERGTUOSIUS

ST. PETERSBURG, Fla. — "St. Petersburg Times" rugpjūčio 8 d. žinioje "Soviets Tax Cash Gifts" (Sovietai apdėjo mokėtais pinigines dovanas) rašo:

Sovietų Sąjunga paskelbė naują potvarkį, kurio tikslas yra sumažinti sovietų piliečiams iš užsienių siunčiamų piniginių dovanų vertę. Daugelis Rusijos opozicionierių yra tų dovanų reikalingi, kad galėtų būti gyvi. Apie naują potvarkį buvo sužinota viešai, kai Sovietų prekybos firma "Vniešposilorg" pradėjo siuntinėti laiškus dovanų iš užsienių gavėjams.

Laiškuose įspėjama, kad Sovietų bankai nuo šiol atsisako svetimą valiutą keisti į specialius sertifikatus, kuriuos galima sunaudoti perkant "Beriozka" specialiose krautuose, kurios yra atdaros svetims šalims, bet uždaro visoms Sovietų piliečiams, išskyrus komunistų aukštąją elitą.

Iki šiol turintieji specialius sertifikatus galėjo ne tik pirkti "Beriozka" krautuose, bet jiems buvo leidžiama net savo sertifikatus parduoti už Sovietų rublius šešis kartus aukštesnėmis negu oficialiomis kainomis.

1976 m. sausio 4 d. Sovietų Prekybos Bankas pradėjo imti po 30% mokestį nuo visų svetimą valiutą dovanų ir likusių dalį iškeisti į rublius oficialiomis keitimo kainomis — po vieną rublį už \$1.32.

Indija turi maitinti 5 bilijonus žiurkių

KALKUTA. — Indijoje vertingiausi gyvūnai yra dhamin vadinamosios gyvatės, kurios šimtus tūkstančių indų išgelbstin nuo bado mirties.

Indijoje žiurkės kiekvienais metais suėda ir sutėria apie 100 milijonų tonų grūdų. Tas kiekis sudaro apie pusę metinio maisto suvartojimo.

Geltonosios dhamin gyvatės, apie 10 pėdų ilgio, minta žiurkėmis. Bet tų gyvačių odos duoda indams po du milijonus dolerių metinių pajamų, dėlto indai stengiasi tų gyvačių užmūsti ir nuluptyti kiek galima daugiau. Rezultate gyvačių skaičius Indijoje mažėja, o žiurkių daugėja.

Apskaičiuojama, kad Indijoje yra apie 5 bilijonai žiurkių, tai yra po 8 ar 9 kiekvieno indo galvai. Norėdama gėlbėti nuo žiurkių grūdus, Indijos valdžia dabar uždraudė gyvačių odų eksportą.

Patricijos byla nesibaigia

SCRANTON, Pa. — Du asmenys, skaitomi P. Hearst kompanijai 1974 metų vasarą besilapstant vienoje Pensilvanijos farmoje, pašaukti grand jury liudininkais. Vienas yra Rutgers universiteto mokytojas New Brunswicke, N. J., Phil Shinnik, o antras Jay Weiner, 21, iš Philadelfijos, kuri liudyti atsisakiusi.

IŠ VISO PASAULIO

Ant vagies kepurė dega

MASKVA. — Sovietų televizijos komentatorius ketvirtadienio naktį pasakė, kad padėtis pietinėje Afrikoje esanti tiek pat pavojinga kaip ir Viduriniuose Rytuose. Tas TV komentaras, kuriame smarkiai kaltinami Vakarai ir Rodezija su Pietų Afrika, neatitiktinai supuolė su Sam Nujoma, Pietvakarių Afrikos Liaudies Organizacijos atstovo spaudos konferencijoje, kurioje jis pasak Tass pasakė esąs "giliai patenkintas" pasitarimais su Sovietų pareigūnais ir "prisiektas", kad jo organizacija nugalės Pietų Afriką.

Landon tikras Fordo laimėjimu

TOPEKA, Kansas. — Alfred M. Landon, kurs prieš 40 metų kandidavo kaip respublikonų kandidatas į prezidentus, perspėjo, kad Jimmy Carter ir demokratams esą tikrai nuvestų Ameriką į ekonominius lūnus, ir užtikrino, kad prezidentas Fordas laimės rinkimus. Landon, kurs yra 89 metų amžiaus ir gyvena savo dvare prie Topeka, Kan., pasakė norįs, kad Fordas kandidatu į viceprezidentus pasirinktų John B. Connally.

Carter'io gimnaitis kalėjime

VACAVILLE, Calif. — Demokratų kandidato rinkimams į prezidentus Jimmy Carterio gimnaitis — brovaikis William Carter Spann, 29, nuteistas už vagystę nuo 10 metų iki viso amžiaus kalėjimo, ketvirtadienio pėliu nepavojingai sužeistas, viena petį, bet kalėjimo pareigūnai nesą tikri ar jis buvo sužeistas ar pats susižeidė.

Pasmaugta 6 metų mergaitė

ROCHESTER, N. Y. — Šešių metų amžiaus mergaitė Andres Fuetterer ketvirtadienį krūmais apaugusioje srityje rasta pasmaugta ir valandos netrukus policija suėmė keliolikametę merginą, kurią apkaltino nužudymu. Ji yra nužudytosios šeimos gerai pažįstama, Andrea jau yra penktoji mergaitė panašiai nužudyta Rochesterio srityje penkių metų bėgyje.

Vandalai išvarė Kosčiūšką iš Humboldt parko

CHICAGO. — Tado Kosčiūškos, Lietuvos-Lenkijos ir Jungtinių Valstybių laisvės ir nepriklausomybės kovotojo paminklas (ant žirgo raištas) ištovėjęs 72 metus Chicago šiaurinėje dalyje North ave. ir Humboldt blvd. sankryžoje, ilgiau nebeįstengė įkelti "vandalų" paniekos ir nugabentas į garažą Garfield Parke, kur bus apvalytas ir vėliau pastatytas parinktoje naujoje vietoje.

Riaušės P. Afrikoje

CAPE TOWN. — Juodųjų antagonizmas prieš Pietų Afrikos baltuosius vis didėja. Jie ne tik kad nenurimsta, bet vis daugiau pradeda siaustis ir puliti valdiškas įstaigas, policiją, mokyklas, krautuves, gatvėse pravažiuojančias mašinas. Prieš juos išmestos asarinės bombos neveikia. Tokiais atvejais policija priversta pavartoti šaunamus ginklus. Kasdien yra užmuštų ir sužeistų. Vieni žuva nuo policijos paleistos kulkos, kiti gi nuo tų pačių juodųjų lazdos bei paleisto akmenio. Iš viso jau yra žuvusių keli šimtai asmenų.

Riaušės sukeltos šį kartą ne Soweto vietovėje, bet Cape Town mieste, nepertoliausiai nuo Johannesburgo. Juodžiai iš Cape Towno veržiasi į Johannesburgą, kur daugiausiai gyvena P. Afrikos baltieji.

Cape Towno universiteto baltieji studentai suruošė demonstraciją paremdami baltuosius ir tvarką darančią policiją bet jie tuo nusikalto valdžios parodymams, kurie draudžia būriuotis gatvėse. Kokie 500 demonstruojančių baltųjų studentų buvo policijos suimti.

Juodųjų moksleivių pradėtos riaušės išsiplėtė į visuotiną protestą prieš baltųjų vyriausybės varomą rasinę politiką. Riaušės palengvėlyje P. Afrikoje plečiasi ir apima naujas vietas.

Kerštu paremti žudymai

ISTAMBULAS. — Palestiniečių teroristai Istambule, keršydami už Izraelio žygį į Uganda, gelbstint pagrobtuosius lėktuvus, norėjo pagrobti Izraelio lėktuvą, Istambule, Turkijoje, jie nušovė keturis keleivius ir sužeidė kitus. Tarpe nušautųjų yra ir sen. Jacob K. Javits raštinės tarnautojas H. W. Rosenthal.

Du palestiniečių teroristai Istambule buvo užpuolimo vietoje nušauti, kiti suimti. Spėjama, kad suimtiesiems gresia mirties bausmė.

Suimtieji pareiškė, kad jiems buvo įsakyta nužudyti galimai daugiau žydų, keršijant už Ugandos žygį.

Teroristai per Romą Italijos keleivinių lėktuvų atsivėžę ginklus iš Libijos į Istambulą ir čia norėjo įlpti į Izraelio lėktuvą, bet kontrolės punkte, matydami, kad jiems nepavyks ginklus įsinešti, jie pradėjo šaudyti keleivius.

Žuvges amerikietis Rosenthal anksčiau buvo dirbęs pas sen. W. F. Mondale, dabartinį demokratų partijos kandidatą į viceprezidentus. Sen. Mondale pasakė: "Tai primena mus vėl, kad pasaulis turi ką nors daryti ir sutvarkyti terorizmą".

ORAS

Lis... Saulė teka 5:55, leidžiasi 7:55

Georgia valstijoje, Fulton apskrityje balsotojai gali užsiregistruoti telefonų bendrovėje, kur jų adresas ir užsiregistravimas patikrinamas į 40 sekundžių. Telefonistas turi visu apskrities gyventojų vardus, pavardes ir adresus. Savivaldybės organai neturi tokių tikslų informacijų apie savo gyventojus, kokias turi telefonų bendrovės. Paveiksle matome 10 telefonistų, tikrinančių vardus, atmušus keturių deščių pavižiūje.

Pagerbti 5 piliečiai susekė du padėgėjus

CHICAGO. — Penki Chicago miesto šiaurės vakarų dalies piliečiai iškilmingoje ceremonijoje buvo apdovanoti atžymėjimo lakštais už pagalbą policijai sugauti du 19-mečius vaikėzus, kurie per trumpą laiką padėgė 20 garažų.

Padėgėjimui "epidemijos" įbaugini miesto šiaurvakarių piliečiai sudarė savanorišką vigiliantų grupę, kurios nariai ilgąs valandas per naktis dežuravo ir pagaliau rugpjūčio 1 d. 3 val. ryto pastebėjo užgavimą atsargiai nueinančius du parauglius ir nieko netrukus toje pusėje išliko gaisras. Vigiliantai sėdė į automobilius tuos du vaikėzus užklupo Laramie ir Fullerton gatvių kampe, pašaukė policiją, kuri juos suareštavo. Jiedu yra Thomas Keating iš 1327 N. Central ir Patrick Kwiecinski iš 5355 E. Drumm-ond.

RUMSFELD LIGONINĖJE

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretorius Donald H. Rumsfeld ketvirtadienį išvyko į Bethesda Laivyno ligoninę, kur jam operacijos būdu bus pašalinta dalelė tiroidinės liaukos ištiarai ar nėra vėžio. Prieš 10 dienų, jį pradėjo šaudyti keleivius.

Nužudytas taksi soferis

CHICAGO. — Ketvirtadienio rytą 3 val. prie 62 st ir Kimbark ave. Yellow Cab taksi automobilįje rastas fatališkai peršautas per galvą soferis Robert Lowe, 32, kurs mirė nuvežtas į Billings ligoninę. Šalia jo buvo numesta tuščia piniginė. Artimų namų gyventojai girdėjo šūvį ir automobilio atsitrėkimą į šaligatvį.

27 legionierių mirtį tebetiria

ATLANTA. — U. S. Ligu Kontrolės Centro pranešimu, tebedamos visos pastangos su-sekti kas buvo priežastis tos "legionierių ligos", kuris liepos pabaigoje Amerikos legionierių konvencijoje Philadelfijoje ap-sirgo 128 tos konvencijos dalyviai ir iš jų 27 mirė. Ištiarta 16 metalų, kurie būtų kokioje for-moje ar kombinacijoje paveik-ti. Nikelis ir švinas tebetiriami. Kai kurių ta liga mirusiųjų simp-tomai esą buvę "labai labai pa-našūs" ir nickel carbonylu apsi-nuodijusių simptomus, bet kon-vencijoje tokio elemento jokioje formoje nebuvo.

Philadelfijoje, Gyvos istorijos cen-tre, galime patirti nepaprastai in-formaciją apie tai, kas darosi šiandien ir kas darosi Amerikoje vakar. Pa-veiksle matome Monako princesę Grace, besiklausančią prezidento George Washingtono inauguracinės kalbos.

POLICIJA NUSTATĖ, KAD SIENĄ PEREINA ŠIMTAI MAIŠTININKŲ

Egiptas negali leisti kaimyninės valstybės agentams sprogdinti valstybės įstaigų

KAIRAS, Egiptas. — Egipto vyriausybė nutarė pasiųsti į Libijos pasienį kovos veiksmams paruoštus Egipto karius. Į pasienį bus pasiųsti pėstininkai, tankistai, lakūnai ir priešlėktuvinės patrankos. Niekad Egiptui nereikėjo siųsti karių į vakarų pa-sienį, bet vyriausybė priėjo įsitikinimo, kad krašto apsauga to reikalauja.

Praeitą sekmadienį Libijos agentai išsprogdino didelį valstybės administracijos įstaigą. Suimtieji sprogdintojai davė Egipto vyriausybei tikslų žinių apie Libijos dabartinio diktatoriaus planus Egiptui pavergti. Aiškėja, kad diktatorius Muhammed Chardafi, nepajėgęs įtikinti prezidento Sadato sudaryti Egipto ir Libijos sąjungos, pradėjo organizuoti opoziciją Sadato vyriausybei. Libijos prezidentas, karo ir policijos vadas nori naudoti visas priemones prezidentui Sadatui pašalinti.

Egipto vyriausybė nustatė, kad prezidentas Chardafi yra įsteigęs kelias pasienio vietas, kur Libijos savanoriai informuoja-mi apie dabartinę padėtį Egipte, apie naujai planuojamą taiką su Izraeliu ir ruošia jaunuolius sa-botažo veiksmams įvairiose Egipto valstybės įstaigose. Tie ruošiami sabotazinkai jau padarė aug žalos Egiptui. Jiems pavyko išgriauti ir apgriauti kelis namus, užmūsti ir sužeisti valstybės tarnautojus, pakenkti jų šeimoms.

Dabartinis metu Libijos agen-tai labai lengvai pereina sieną ir gali keliauti į bet kurią Egipto vietą. Jokių dokumentų jiems nereikia, kalba nesudaro jokių sunkumų, nes kalba veikt nesiskiria, jeigu neskaityti kelių ki-tokių kirčių. Tikėjimas veik tas patys. Pagrindas yra koranas ir dabartiniai jo interpretatoriai. Jų papročiai ir apranga labai pa-naši į egiptiečių.

Egipto vyriausybė nori pas-toti keliai sabotazinkams ir užsienyje apmokytiems kenkė-jams. Ateityje jie negalės taip laisvai įžengti į Egiptą ir kenkti egiptiečiams. Diktatorius Cha-dafi mano, kad jam pavyks pa-veikti egiptiečius ir įtikinti juos nuversti dabartinę prezidento Sadato vyriausybę. Atrodo, kad krašto gyventojų dauguma pasi-tiki Sadatu ir pritaria jo pla-nams ne tik pačiam Egiptui, bet ir visiems Artimiesiems Rytams. Karas su Izraeliu tiek išvargi-no egiptiečius, kad jie nori tai-kos. Jie siekia taikos, nori at-statyti krašto ūkį, džiaugiasi Suez kanalo atidarymu ir no-rį, kad būtų galima rasti bend-rą kalbą su Izraeliu. Didelę gy-ventojų daugumą pritaria iki šio meto padarytiems susitari-mams. Jeigu kiltų reikalas tai-kos ar karo klausimą balsuoti, tai dalis egiptiečių šauktant ir karius, pritarų dabartinei pre-zidento Sadato vedamai politikai.

Oficialus Egipto pranešimas įspėjo Libijos agentus, besiren-giančius vykti į Egiptą. Jie bus sunkiai baudžiami ir persekio-jami.

Akcijų rinka

NEW YORKAS. — Akcijų rin-ka nėra tvirta. Vertybės popierių vertė tai pakyla, tai vėl nukren-ta. Jų vertė niekaip negali tvir-tai išsilaikyti prie 1000 indus-trinio taškų skaičiaus.

Vertybės popierių makleriai ir, svarbiausia, visuomenės ne-pasitiki Amerikos ekonomija, nors ji ir stiprėja, ir politinė ateitimi. Jie tad ir šalinasi nuo vertybės popierių.

Kai kurie akcijų makleriai, tačiau, yra atkreipę dėmesį į viešųjų bei komunalinio ūkio įmonių vertybės popierius, ku-rių, pradedant 1965 m., vertė yra kritusi net 65%, nežiūrint į tai, kad gaunamas arba išmoka-mas už juos dividendas, bent daugumos komunalinio ūkio akci-jų, nežymiai vis kilo. Šios rū-šies, komunalinio ūkio įmonių akcijos šiandien tad ir duoda 9-10% naudos išmokamų divi-dentų pavidale. Bet geras divi-dentas dar nėra bazė vertinant komunalinio ūkio įmonių akci-jas, reikia atsižvelgti ir patyri-nėti viešųjų įmonių praeitį, jų pajamas ir išmokamų dividendų augimo dydį, ar imonė yra pa-sunkumų, nes kalba veikt nesi-skiria, jeigu neskaityti kelių ki-tokių kirčių. Tikėjimas veik tas patys. Pagrindas yra koranas ir dabartiniai jo interpretatoriai. Jų papročiai ir apranga labai pa-naši į egiptiečių.

600 metų kalėjimo

CHICAGO. — 1974 m. rug-sėjo mėn. Ronald McClellan mu-šovė pareigas einantį laiškanesį Robert Dietz. Laiškanesį Chi-cagos pietų dalyje. Damsen gat-vėje, išnesiojo laiškus.

Zudiko bylą sprendęs teisėjas F. J. Wilson, priteisęs 600 metų kalėjimo bausmę, pareiškė: "Aš turiu tik ką, kad Illinojaus įstaty-mus leidžiamieji rūmai neleis ilgai laukti ir suteiks teisėjams galia pritaikyti mirties bausmę, kaip šiuo McClellan atveju".

KRENTA PRANCŪZIJS

FRANKO VERTĖ

PARYŽIUS. — Nuo šių metų pradžios Prancūzijos franko ver-tė nukrito daugiau kaip 10%. Franko vertės mažėjimo kaltę primetama buvusiai sausrai, iš-džiovinusiai ūkininkų laukus, ir menkai užsienio prekybai. Taip-gi kaltinama ir infliacija, kuri Prancūzijoje siekia 11.6%.

VILNIEČIŲ SASKRYDŽIŲ ROGA VILNIŲ PRISIMINIMAI

(Tęsinys)

Prasidėjus emigracijai, vilniečiai kaip ir kiti stengėsi emigruoti ten kur tik galėjo. Nemažas skaičius pateko į JAV, Kanadą, Australiją, N. Zelandiją ir kitur.

"Sunkioj kovoj už būvį, o Vilnių neužmiršk, lietuvi".

Atblokšti ir užjūrį Vilniaus krašto lietuviai pradėjo kelti bėdas spiestis į avilius ir neužilgo įsteigę Vilniaus krašto Lietuvių Sąjungą kurios įstatų pirmo skyriaus paragrafas sako: "Vilniaus krašto lietuviai, gyvenę emigracijoje, būriais į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą tikslu: a) organizuoti dalyvauti viso pasaulio lietuvių pastangose išlaisvinti pavergtą tėvynę ir atkurti Lietuvos valstybę su sostine Vilniui; b) informuoti savuosius ir svečiuosius apie Vilniaus krašto gyventojų tautinius bei kultūrinius santykius ir jų politinius siekimus... d) rūpintis lietuvių išlaikymu ir lietuviškos kultūros ugdymu išemigracijoje...". Antro skyriaus, 2 paragrafas sako: Vilniaus L. S-gos narių gali būti kiekvienas lietuvis sulaukęs 18 metų amžiaus, kilęs iš Vilniaus krašto arba ilgesnį laiką ten gyvenęs...

De to, Sąjungos tikslas yra budėti ir stebėti mūsų ir kaimynų buvusį Vilniaus krašto okupantų, politikų, kariškių, istorikų ir spaudos žmonių pasisekimus dėl to krašto ateities planų. Reikia lietuviams prisiminti, kad su mažom kaip imtin dauguma lenkų žiūrį Vilniaus klausimą su Suvalki-

niu apetitu išiom pačiom nuo taikom.

Štai keletas pavyzdžių. Po karo Jaltoje, 194 m. vasario mėn. 11 d. lenkai pasižadėjo priimti Curzono liniją su nedideliom pataisom. Vilnius sutar ta palikti Lietuvos pusėje. Lai kinoji vyriausybė sudaryta iš lenkų komunistų ir keliolikos Londone egzilinės vyriausybės narių su premjeru S. Mikolajczyk'u, minimą sutartį pasirašė, kurioje formaliai ir oficialiai išsivadėjo savo ilgamečių pretenzijų į Vilnių ir Vilniaus kraštą.

Kiek vėliau 1945 8. 16 d. buvo pasirašyta Sovietų Sąjungos — Lenkijos sutartis, kurioje aiškiai pasakyta, kad Lenkija išsivadav visam laikui pretenzijų į Lietuvos sostinę Vilnių. Esanti Lenkijos egzilinės vyriausybė minimos sutarties nepripažįsta. Kitaip sakant, ji Vilnių toliau savinasi ir dėl jo kovosianti. Lenkai sako, toji problema yra išspręsta tik tol kol, egzistuoja Sovietų Sąjunga. Išėjusios lenkai Vilniaus problemą naudoja pagal jiems tinkamą politinį momentą. Iki šiol aiškiai, dar nė vienas lenkas nepasakė, kad Vilnius be jokių sąlygų priklauso Lietuvai.

Štai antras negincijamas faktas kaip lenkų išeivija žiūrį į mūsų seną sostinę Vilnių. Tadeusz Lopalewski knygoje, "Miedzy Niemnem a Dzwina" — Tarp Nemuno ir Dvynos — pirmoje laidoje, kuri buvo išsileista 1937 m. Bydgoszcz miestiečių sąjunga, Vilnijos kraštas, į kurį jis buvo paskirtas iš Lenkijos kaip imtin dauguma lenkų žiūrį Vilniaus klausimą su Suvalki-

Vakaru Vokietijos atstovų rūmų pirmininkas Peter Lorenz, atlikęs sveikinimo ceremonijas Amerikos 200 metų nepriklausomybės iškilimėse, nuryko į Miami, kur pasveikino nardyti mėgstantį žaidėją.

kraštą ir apie jį labai gražiai su meile aprašė be didelio šovinizmo lietuviams ir Lietuvai. Antroje laidoje, kuri buvo išleista jau po karo, 1955 m. Londone, Anglijoje, dalykai Vilniaus miesto raktai. Kairėje pusėje nuotraukos parašys: "Klucze Wilna ofiarowane Marsalkowi J. Pilsudskiemu". Vilniaus raktai paaukuoti maršalui J. Pilsudskui. Dešinėje pusėje: "...czekaję na nowe- go oswohodziciela i obronce" — laukia naujo išlaisvintojo ir gynėjo. Atrodo, kad čia kometa- tarų visiškai nereikia. Aiškiau- jai negalima pasakyti kas atei- tyje Vilniaus laukia.

Kiek man žinoma, autorius Tadeusz Lopalewski nėra vilnietis. Jis yra gimęs 1900 m. prie Kutno, ukrainiečių žemėse. Jis buvo tik paskirtas į Vilnių. Po karo repatrijavę savanoriai ar buvo priverstas išeiti iš Vilniaus, 1966 m. jis parašė savo atsiminimus iš Vilniaus laikų pavadinus "Czasy dobre i złe" — Geri ir blogi laikai. Vilnių prisimena su meile. Joje yra ir kritikos buvusiai lenkų vadovybei Vilniaus krašte.

Lietuvių išeivijos abejingumas dėl Vilniaus. Reikia sėbėti, kad pasaulio lietuvių bendruomenėje atsiranda politikų, veikėjų ir mokslininkų, kaip dr. Vanda Daugirdaitė - Sruogienė, kuri parašė lenkų leidžiamam Paryžiuje žurnalui "Kultura" Nr. 4/343, 1976 m. laisvą, kuriame išjuokė Kanados lietuvių spaudą ir juos bendradarbius, pa- reiškdama, kad Amerikoje leidžiama Seja, Metmenys, Aida ir net populiarūs Draugas nedarą antilenkiškų išpuolių. Pataria lenkamis sekti ne šovinistine spauda, kuri nepri- mena jiems darytas buvusios Lenkijos valdžios skriaudas Vilniaus krašto lietuviams gy- ventojams. Yra skaudu ir ne- aišku, kodėl atsiranda asme- nų, kurie nori nuslėpti patir- tas iš okupanto skriaudas. Ar vilniečių aprašytos nelaimės, skriaudos ir kentėjimai spau- doje ar atsiminimuose yra šo- vinistiniai "wypadow" — iš- puolimai. Savo laisvą, "Kultūrai" ji rašo: "...Tu nie ma wypa-

dow antypolskich" — Čia ne- ra antilenkiškų išsiskikimų Graudu darosi, kai skaitai spau- doje, kur vieni sako, kad ne- reikia Vilniaus krašto okupa- cinių vargų minėti, nes tai ga- li supykinti mūsų buvusios uni- jos brolius lenkus. Kiti sako, kad Spalio 9-tąją dieną reikia užmiršti ir jos neminėti. Dar kiti, kad Vilnius Lietuvai nėra reikalingas, tai nereikalingas rūpesčių maišas. Kur dingo tie narsūs praeities šūkliai "Mes be Vilniaus nenurim- sim". Nejaugi mes taip pasi- keitem?

Nežiūrint to, malonu yra konstatuoti, kad yra išeivio- je ir blaivių žmonių ir spau- dos, kuri nebijo pasakyti tei- sybę visų Lietuvos skraudėjų adresu.

Kelimas klaidų ir padarytų skraudų, dar nereikia, kad pri- menant jas, vengiama diskusi- jų bei dialogo išryškinti atei- ties santykiams, sienų ir planų. Kuop daugiau ir plačiau ta te- bus kalbama ir negrinėjama, tuo aiškiau ryškės pažiūros ir nusistatymas tuo reikalu.

(Pabaiga)

KOVA PRIE ŽALGIRIO

Lenkų spaudoje skaitome: "Kova prie Žalgirio" Malbūrgo. Malbūrgo (Marborko) pilies muziejuje neseniai įvyko nepa- brasta iškilmė. Miesto 700 me- tų sukakties proga ten atidary- ta Jono Mateikos kūrinio "Kova prie Žalgirio" paroda. Paveikslas išstatytas Vidurinėje Pilyje, gražioje iš dviejų navių salėje su baldakimo formos skliautu. Didžiosios Refektūros pasieniais tuo pačiu metu surengta paroda ginklų iš senojo Respublikos ar- senalo".

Idomu, ką lenkai padarė su Vytauto Didžiojo, vyriausiojo jungtinių kariuomenių kovos prie Žalgirio vado atvaizdu, kur kaip ir dera, Vytautas ant šau- naus žirgo raitas užima centri- nę vietą Jono Mateikos paveiks- le.

Kažkuriame lenkų laikraštyje teko skaityti nupasakojimą kaip atrodo Krokuvoje baigiamas ar iki šiol jau baigtas paminklas Jogailai, kurs pasodintas ant šaunaus žirgo įtikinančiai atro- das kaip tikras didvyris. Apie Vytautą tik priminti, kad fres- kose pavaizduotas ir Vytautas ir tų laikų ellinis karys, iš viso matyti pavaizduoti abudu pės- cionimis...

Kad lenkai kartais neįsimany- tų prikelti Mateiką ir pareika- lauti, kad savo istoriniame pa- veiksle ant Vytauto žirgo užso- dintų Jogailą kurs lenkų kunigų apsuptas per visą mūsų eiga sa- vo palapinėje potėrius kalbėjo!

Illinojaus mokyklos gaus 84.5 mil. dol. mažiau

SPRINGFIELDAS. — Illino- jaus valstijos įstatymų leidimo rūmai buvo numatę skirti mō- kyklų reikalams 1,287 bil. dol., bet gub. Waker sumažino nu- braukdamas 84.5 mil. dol.

Gubernatorius mokyklų biu- džetą sumažino sąlyginiai: jei, esą, Illinojaus atstovų rūmai priims įstatymą pagreitinantį mokesčių surinkimą, ypač su- renkant pajamų ir pardavimo mokesčius, tuomet ir mokyklos galetu gauti daugiau pinigų.

VIRS BALŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai tarp laiko ir erdvės

KAZYS KARUZA

WESTMINISTER ABBEY — pradėtas statyti 1065 m. Edpard the Confessor. 13 simtm. Henry III perstatė ir pristatė. Pristatymas tęsėsi dar kelius simt- mečius. Tai vienas iš gražiausių Anglijos gotiko pastatų. Čia palaidoti anglų karaliai, karalienės, poetai, moksli- ninkai ir žymūs valstybės vyrai, kaip Newton, Darwin, Lord Lister ir kt. Didžiai vertinamas yra karūnavimo sostas, padarytas Edwardui I 1307 metis. Beveik visi karaliai buvo karūnuojami. Daug nusipelnusių žmonių turi ten atminimui lentas ar paminklus, kaip Šekspyras, Sir Winston Churchill, Franklin D. Roosevelt.

Vakarinėje dalyje yra nežinomo kareivio kapas. Jis buvo atvežtas iš Europos po pirmo pasaulinio karo.

Madame Tussand's — vaško muziejus. Ji pradėjo vaško skulptūrą, būdama Paryžiuje, turėdama 17 metų. Ji padarė vaško portretus Voltaire, Marie Antoinette, Robespierre ir kitų revoliucijos aukų. Muziejų galima rasti karaliaus, rašytojus, kriminalistus, dainininkus ir kt., Net pirmieji astronautai, pasiekę mėnulį ir pr. Ken- nedžio žudikas ir tt.

Trafalgar Square — 1805 m. Nelsono laimėjimui at- žymėti buvo pastatytas 17 1/2 pėdų paminklas, kuris do- minuoja aikštę. Netoliese yra garsioji Dawning gatvė su Numeriu 10 — visų Anglijos ministerių pirmininkų rezidencija. Vidun neleidžiama. Įdomu, kad ją saugo tik vienas Londono policininkas.

Tower of London — Krauju aplaistytą vietą. Buvo pastatyta kaip tvirtovė, bet tarnavo kalemui. Ten bu- vo žudomi Anglijos karaliai, kaip Henry VIII kabojo žmonos, princas Edward V ir jo brolis Duke of York 1483 m. ir kt...

Čia išstatytos karališkos karūnos brangakmeniai brangenybės ir kt.

St. Paul's Cathedral — pradėta statyti 1673 m., bet truko 30 metų iki išbaigimo. Virš katedros — auksinis kryžius yra 365 pėdų aukštyje. Tai gražiausias rene- sansas Europoje. Iš katedros Stone galerijos matosi pui- kus Londono vaizdas. Einant į bokštą yra garsioji Whis- pering galerija. Įdomi tuo, kad pažnibždėjus į sieną, ga- lima girdėti aiškiai kitoje sienos pusėje. Antrojo pasa-ulinio karo metu aukštasis altorius ir koplyčia buvo bom- bų sudaužyti. Po karo atstatė ir pavadino American Chapel, atminimui 28.000 žuvusių Amerikos karių. Ka- tedroje vyksta žymių žmonių laidotuvės.

National Gallery — Tarp daugelio galerijos meno kūrinių yra Botticelli'o (1445 — 1510) "Mistic Nativity". Buvo pieštas 1500 m. Paveiksle atsispindi didelis Bot- ticelli'o religingumas. "Marsand Venus" — tema paimta iš to laiko poemos, kai meilė nugalė karą.

Raphael — (1483-1520) "The Ansidei Madonna" pa- sižymi Raphaeli'o klasiška ramybe, švelnia šviesa, met- riška technika, detalių su visuma kai klasiškos mūikos kiekvienas tonas hrrmonizuojaasi.

Piero Dela Francesco (1439-1492) "Baptism of Ch- rist". Paveiksle jaučiama tyla ir ramybė. Tai Kristaus krikštas. Baltas balandis skrenda virš galvos.

Renoir (1841-1919) "Les Parapluies" — vaizduoja- ma Paryžiaus lietinga diena.

Rembrandt (1606-1669) "Margaretha Trip" — senos drąsios moters portretas. Kitas paveikslas yra "Old Man in a Armchair" — seno galvojančio vyro portretas.

Cezanne (1839-1906) "Les Grande Baigneuses" — tai vienas iš abstrakčiausių jo paveikslų. Vaizduoja nuogus kūnus lankę, saulės šviesoje. Jis tikėjo, kad menas yra teorija, išvystyta ir pritaikyta sąsąryje su gamta. Kitas Cezanne "La Vieille ru Chapelet" — tai davatkos por- tretas, kuri kalba rožinį, bet vagiliauja.

Rubens (1577-1640) "The Chapeau de Paille" — mo- ters portretas su skrybėle. Metriškas kūno ir rūbų pie- šinys. Dar tipiškėsnis Rubens'o "The Judgment of Paris".

Leonardo da Vinci (1452-1519) "The Virgin and Child with S. Anne and S. John the Babbist". Šis garsus piešinys buvo parduotas Karališkai Akademijai 1962 m. Pieštas Milane ir yra laikomas vienas gražiausių Leo- nardo da Vinci darbų. Kūdikėlio Jėzaus veide atsispindi dieviškumas laiminant šv. Joną Krikštytoją, o šv. Ona su paslaptiną išraiška, šiame iškilminingame momente pirštu rodo į dangų.

WESTMINISTER CATHEDRAL — Birantinio sti- liau. Rytų ir akmens kontrastas. Architektas Bentley, daug dėmesio kreipė detalėms. Iš lauko katedros deta- lės švelnios ir labai tikslios. Katėdra iš vidaus atrodo daug didesnė negu iš lauko. Arch. naudojo daug kabā- čių liustrų apšvietimui, daugiausia jų "Blessed Sacrea- ment" koplyčioje.

Virš navos yra yra 3 kupolos, tai plačiausia ir aukš- čiausia iš visų Anglijos katedrų. Nuo pagrindinės navos arkos kabo didelis kryžius su Marijos paveikslu. Kate- droje yra 9 koplyčios, 14 Kryžiaus kelių skulptūrų. Sta- tybai panaudota 100 rusių įvairaus marmūro suvežto iš viso pasaulio.

(Bus daugiau)

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM

IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,695.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

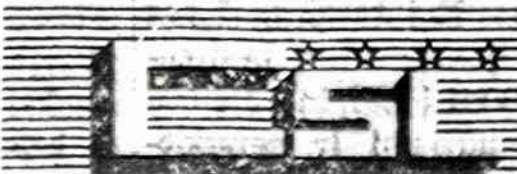
MES KALBAME LIETUVISKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE
1000 OAKTON STREET
DES PLAINES, ILLINOIS 60018
TELEPHONE 297-0700

ALMIRA OFFICE:
304 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60642
TELEPHONE 469-9113

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636 TELEPHONE: 476-7575

SKAMBINKITE DABAR

IVER TINTI
JUSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER MES TAP PAT PARDUODAME VI-
SUS CHICAGO PRIEMIESCIUS IR
RELO 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER R E L O

Star-City Relocation Service

SOVIETŲ SAJUNGA RUOSIASI TREČIAM PASAULINIAM KARUI

Prieš Vakarų Europą nukreiptos 600 raketos
skubotai pakeičiamos naujomis atominėmis

Vakarų Vokietijos laikraščio "Die Welt" pranešimu, Maskva pradėjo savo 600 į tal-
kinius Vakarų Europoje nu-
kreiptas vidutinių distancijų
raketų pakeisti naujo tipo ra-
ketomis su trigubais sprogs-
tais užtaisais.

Šio tipo raketos yra gali-
mos trumpu laiku perdribti
tarpkontinentinėmis raketomis.
Tuo būdu atominė grėsmė
staiga padidėja, rašo "Die
Welt".

Amerikos nusiginklavimo
ir ginklų kontrolės įstaiga (AC
DA) tokių raketų buvimą sa-
vo metiniame pranešime sumi-
nėjo tik vienu trumpu sakiniu
Prezidentas Fordas tą praneši-
mą aprūpinęs savo parašu per-
siūtė Kongresui. Ta naujoji
prieš Vakarų Europą nukreip-
ta pavadinta "SS 20". Ji susi-
deda iš dviejų dalių ir yra šau-
doma nuo motorizuotos šaudy-
mo rampos. Didėnis jų kiekis
(tikslaus jų skaičiaus Washing-
tone nebuvo galima gauti)
jau yra įvairiose Sovietų Sa-
jungos dalyse" pastatytos į po-
zicijas.

Kokia ta naujoji
raketa "SS 20"?

Amerikos žvalgyba tą "SS
20" raketų išbandymus skrai-
dymus sekė ir nustatė, kad
jos skrenda tarp 3600 ir 4800
kilometrų. Tų "SS 20" raketų
kovinis potencialas (karinis
branduolinių sprogstamų gal-
vų).

Tos dvi "SS 20" dalys yra
identiškos (visiškai panašios)
su taip pat naujai pagamintos
trijų dalių "SS 16" raketos an-
tara ir trečiaja dalimi. Ši trijų
dalių (tarpinių) raketa siekia
distancijų iki 5500 kilometrų
ir tinka kaip tarpkontinentinė
raketa. "SS 20" raketa yra taip
sukonstruota, kad kelių valan-

dų bėgyje be jokio sunkumo
galima jai pritaisyti trečiąją
dalią (arba trečiąją dalį).
Tokia kombinacija duoda
Sovietų Sąjungai rankas trium-
fo kortą: Amerikos ekspertų
nuomone, ta atominė grėsmė
Vakarų Europai, kai visos se-
nosios 600 vidutinių distancijų
raketos bus pakeistos naujosio
mis "SS 20" raketomis, mažai
mažiausiai padidės trigubai.
Savo tik truputį mažiau kaip
5500 kilometrų siekiančia dis-
tancija ta "SS 20" raketa in-
prieš raudonosios Kinijos bet
kokį taikinį gali būti nukreip-
ta.

Kaip SSSR apėjo SALT
susitarimą

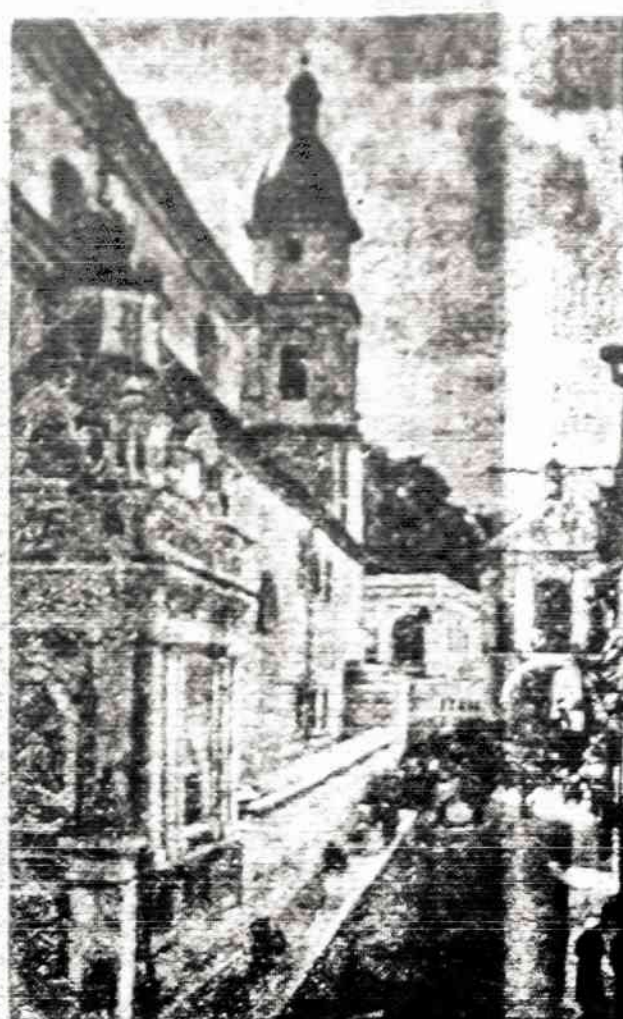
Pavojingiausias yra povei-
kis, kokį Maskvos raketomani-
ja daro i "atomarinio haubo"
išlaikomą lygsvarą tarp JAV
ir SSSR. Nes "SS 20 16" triuko
dėka Sovietų Sąjunga de fac-
to atspalaidavo net nuo tų ne-
daugelio suvaržymų, kuriuos
jai SALT I susitarimai buvo
uždėję. Kadangi tie susitarimai
liečia tik tarpkontinentines ra-
ketas, tad Maskva "vidutinių
distancijų" raketų pavyzdžiu
"SS 20" tipo ir "SS 16" trečių-
jų dalių gali statyti kiek tik
nori.

Robert Moss, buvęs "The
Economist" šef-redaktorius da-
bar Londono "Daily Mail" ra-
šo:

"Visuomenė turi teisę žino-
ti, kaip ir dėlko mes turime
pralaimėti Trečiąjį Pasaulinį
Karą. Neapsakomai daug nau-
jų įrodymų rodo, kad Rusija
ginkluojasi trečiam totalitari-
niam karui".

Maža valst. departamento
paguoda

Jungtinių Valstijų užsienio
reikalų ministerijos (Valst. de-

Vilnius. Aušros Vartai

MARQUETTE PARKO VARGAI

Didžiausioji lietuvių koloni-
ja laisvame pasaulyje Marque-
tte Parkas, Čikagoje, jis išgar-
sejo ne tik savųjų tarpe kaip
nepaklusnus frontininkų užma-
čioms, bet pastaruoju laiku be-
veik kiekvieną dieną apie jį ra-
šoma didžiausiose amerikiečių
dienraščiuose ilgiausi straips-
niai bei laikraščių vedamieji,
ne tik Čikagoje bet visoje Ame-
rikoje. Marquette Parko gy-
ventojai Amerikos laikraščių,
televizijos bei radio dėmesį at-
kreipė, kai šios kolonijos gy-
ventojai pradėjo atkakliai prie-
sintis prieš juodųjų atplūdį,
kurie betkokia kaina panoro
lietuvių ir kitų tautybių gy-
ventojus iš tos kolonijos iš-
stumti ir, pagal išgyvenusių
papročius, paversti šią koloni-
ją lušnynu, kuriame ir jie (juo-
dieji) patys vėliau nebenorės
gyventi.

Š/m. liepos 22 d. Marquet-
te Parko kolonijoje veikian-
čių organizacijų pastangomis
buvo sušauktas visuomenės su-
sirinkimas, tikslu pasvarstyti
priemonės, kaip sustabdyti juo-

dujų organizuojamas demons-
tracijas, kuriomis jie (juodie-
ji) pasirodė, neva teisėtu ke-
liu drumsti šios kolonijos gy-
ventojų ramybę bei juos er-
zinti, kad pastarieji, netekę
kantrybės, jėga pasipriešintų,
o vėliau galėtų tuos gyventojus
apkalinti antijuodiskais išpuoliais.

Tarpe kitų Čikagos miesto
pareigūnų, dalyvavo ir Cook
apskritis prokuroras Bernard
Carey. Prokuroras, kvietė to
susirinkimo dalyvius pasisa-
kyti kitai tariant, duoti įrodo-
mosios medžiagos, kodėl juo-
dų demonstracijos turėtų būti
uždraustos. Mano manymu, tu-
rejo būti atvirksčiai: p. Proko-
roras, būdamas aukštą kvalifi-
kaciją valdininkas, privėlė jo
tam reikalui įrodymus patiekti
bet neklusninti pas šeiminin-
kes bei patirties neturinčius
tos kolonijos gyventojus.

Įrodymų? Įdomų kaip jaus-
tusi p. Prokuroras, kai po sa-
vaitės darbų per savaitgalio
pailsio dienas apie namą be
pertraukos kaupti policijos si-
renos bei reikėtų klausytis kly-
kiančių žmonių simfonijos.
Nesunku atspėti, kodėl juodie-
ji taip intensyviai siekia jų
pačių neapkenčiamos integra-
cijos, patys būdami aukščiausio
laipsnio rasistais. Pasiklau-
sykite jų radio stočių ir pasa-
kykite, kaip dažnai jie groja
baltųjų įdainuotas plokšteles?
Beveik nei vienos. Juodieji in-
tegracijos siekia tam, kai jie
vieni patys nesugeba vesti kas-
dieniško gyvenimo bei auklėti
savo priauglį, kuris be balto-
sios visuomenės pagalbos nie-
kuomet negalės pasiekti vi-
suomenio ir intelektualinio ly-
gio su baltaisiais. Jų ruošia-
mų demonstracijų tikslą rei-
kėtų vertinti kaip priemonę

nosukti visuomenės bei vald-
žios dėmesį nuo savų nusikal-
tinių, išprovokuojant ramiai ir
kultūringai visuomenę griebtis
neįprastų veiksmų, dėl kurių
jie vėliau tą visuomenę apkal-
dina.

Kas liečia įvykstančius "smur-
tus", susijusius su demonstra-
cijomis, j tai socialogai, be abe-
jonės, atsakytų: baimė. Baimė,
kad vaikai nebūtų išprievartau-
jami, gyvenant juodųjų tarpe:
baimė, kad ateja kaimynų vai-
kėžai akių neiššaudytų, ar na-
mai būtų padeginėjami ir t.t.

Kyla klausimas, ar valdžia
policijos rankomis turi teisę
žmones areštuoti ir kelti jiems
kriminalines bylas už tai, kad
tie žmonės geriausiai kaip jie
supranta gina savąsias nuosa-
vybes? Jeigu to negalima, tai
kodėl Amerika buvo įsivėlus i
2 pasaulinius karus, Korėjos ir
Vietnamo karus? Amerika čjo
padėti apginti tautų nuosavy-
bes nuo užpuolikų. Marquette
Parko gyventojai taip pat pa-
našiai elgiasi. Reikia apgai-
lestauti, kad Amerika taip uo-
liai gina kitų tautų nuosavy-
bes, tuo tarpu savame krašte,
ne tik Marquette Parke, bet ir
daugelyje vietų, elgiasi at-
virksčiai, t. y. remia gyveni-
mo drumstytuosius, krašto de-
moralizuotojus, Chicago Tri-
bunė liepos 25 d. laidoje įsidė-
jo vieno juodųjų veikėjo Leon
Finney, juodų susirinkime pa-
sakyto kalbos tekstą, kuriame
Finney išdėstė Woodlown
juodųjų kolonijai atstatyti pla-
ną.

Jeigu Finney siūlomame pla-
ne nereikalautų iš mano ir
kitų baltųjų kišenių pi-
nigų, galima būtų jo planui pa-
ploti, bet šį kartą taip, kaip ir
kitų juodųjų siūlyti planai yra
daugiau nieko kaip tinginio
tuščios iliuzijos. Nei Marquette
Parko, nei kitų kolonijų gyven-
tojai, kurias kūrė ir tebeišlai-
ko baltieji, niekuomet nepras-
šė ir neprasys federalinės val-
džios pagalbos, kuriai pinigų
supila beveik vieni baltieji.

Burmistro Richard Daley žo-
džiais: "let the people pull
themselves up by their own
bootstraps". Jeigu ištikrųjų

tema kaip atmatinti alkanuosius
visam pasaulyje.

GOTHA JAU SUTINKA
DERĖTIS

Pietų Afrikos teisingumo mi-
nisteris James Kruger sekma-
dienį paskelbė, kad jo valdžia
prizada iškreipti Pietų Afri-
kos miestuose gyvenančių juo-
džių skundus. "Nesuklyskite",
pasakė Kruger. "Pietų Afrikos
baltųjų mažumos valdžia išklau-
sys miestuose gyvenančių juo-
džių skundus," bet jis vėl pasa-
kė, kad tol, kol raudonosios Kinijos
sąsios, jis su juodųjų lyderiais
nesikalbės.

ROSELLI NUŽUDĖ
GANGSTERIAI

Nužudyti gangsteriai, Gian-
cana Čikagoje ir Roselli Miami,
kurie būk tai turėję sudarę kon-
traktą su CIA nužudyti Kubos
diktatorių Castro, buvo nužu-
dyti tų pačių gangsterių gaujos.
Tokios išvados priėjo Čikagos
tardytojai, tyrinėdami Giancano
mirtį.

Su jų mirtimi nieko bendro ne-
turinti gangsterio Rosellos pa-
liudijimas senato komitete, kur
jis pasakė, kad 1960 m. CIA
prašiusi jų nužudyti Castro.

IDI AMIN PRIEŠ KISSINGERI

NAROB, Kenija. Uganda ir
Kenija šeštadienį pasirašė ta-
ikos sutartį. Ta proga Ugandos
prezidentas Idi Amin pasakė,
kad JAV valstybės sekretorius
buvo k liūti s siekiant atstaty-
ti santykius tarp Kampalos ir
Jungtinių Valstijų. Kalbėda-
mas per Ugandos radio Amin
pareiškė, kad normalūs santy-
kiai su JAV beregint būtų ats-
tatyti, jei Kissingeris pasitrauk-
tų.

• Prancūzai labiausiai nemė-
go mokesčių ir stengėsi jų lega-
liai nemokėti. Kai karalius išlei-
do įsakymą mokėti mokesčius
už kiekvieną langą sienoje, tai
architektas Monsardas pradėjo
namų konstrukciją su aukštais
stogais ir juose esančiais langais.
Kai karalius uždėjo mokesčius
ant keturių raišalių vežimų, tai
račiai pradėjo dirbti triračius.
Paryžiaus arklius traukiami
tramvajai buvo trijų ratų ištisus
27 metus iki 1855 m.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2% Mokama 1 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šešta-
dieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už-
daryta.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią
knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų
atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro-
manas. 267 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAITYJE. Netolimu įvykių prisimini-
mų laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirs-
tyti i 12 dalių. 296 psl. Kaina \$5.

Dr. Karys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra-
žiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš.

Prof. Vael. Biržika, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA. I dalis. 208 psl. įrišta — \$3.00, minkštai vir-
šeliais — \$2.00; II dalis. 225 psl. įrišta — \$3.00, minkš-
tai viršeliais — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tameiškas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS.
Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, ili-
stracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.

P. Kesionas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos
partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narušė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170
psl. \$3.00

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožas 232
puslapiai \$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-5100

Ilgamečio BALFO pirmininko,
prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Rieči viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geria-
usia dovana globėjui, siunčiamam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisių-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista.
150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos
santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142
psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-
tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Danguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

**Taupykite dabar
pas mus**

ESLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-
delius darbus. Pirmą, jie padeda jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės be-
drumene ir parūpina fondus namams įsi-
gyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die-
nų, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos
dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir
jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais. TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

TRUMPAI

— Jonas Vaičiūnas, žurnalistas, visuomenininkas, dabartinis R. LB Centro Valdybos narys informacijos reikalams, įvyko atostogų. Į Chicago grįs rugpjūčio 25 d.

— Andrius Juškevičius, žinomas visuomenės veikėjas, buvęs LB Chicago apygardos Valdybos pirmininkas ir R. CV pirmininkas, grįžo į CV vicepirmininko pareigas. A. Juškevičius dabar rūpinasi vadovėlio reikalais: jis tarpininkauja tarp leidėjų, Donelaičio Mokyklą ir davybių, ir Centro Valdybos. CV numatėsi geram vadovėliui leisti skirti 3,000 dol.

— Skt. Augustinas Orentas, "Skautų aid" administratorius, buvo paskirtas komisijos pirmininku, paruošti rugsėjo 11 dienai darbotvarkę ir programą. Atlikęs įsipareigojimus, su Molina išvyko poilsio į Beverly Shores, Indiana.

— J. Augustaitytė - Vaičiūnienė scenos veikėja "Eglė žalčių karalienė" ir "Lietuvių vestuvės" korektūra jau baigta. Pa-

laigoje vasaros bus atiduota spausdinti. Spausdins M. Morikūnas. Kartu tvarkoma ir persiunčiama jos abu nespausdinti eileraščių rinkiniai: "Lauk giesmės" ir "Eileraščiai iš Lietuvos", kuriuos norima išleisti irgi trejų metų nuo mirties sukaktuvių proga.

— Joseph Kasputis, Kenosha, Wis., Amerikos lietuvių organizacijų veikėjas ir bendrųjų aktyvus dalyvis taip pat spaudos bendradarbis ir rėmėjas, pratesė iš anksto savo prenumeratą ir atsiuntė \$25 Naujienų leidimui paremti. Dėkui už paramą, nuolatinį bendradarbiavimą ir už gerus linkėjimus.

— V. Zander, Dundas, Ont., Canada, pratesdamas savo prenumeratą, užsakė lietuviškų knygų ir parėmė Naujienų leidimą \$10.5 auka. Dėkui už gerus linkėjimus, informaciją apie Naujienų ir kitų etninių grupių spaudos pristatymą per pašta, taip pat už auką.

— Vincas Juodvalkis, Yucaipa, Cal., iš anksto be raginimo pratesė savo prenumeratą ir la proga atsiuntė mašinų fondui \$10, linkėdamas vajui ir

Naujienoms geros sėkmės. Emilius Namat iš Chula Vista, Cal., atsiuntė \$1. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratesimą ir už aukas.

— Charles Bukaveckas, Miami, Fla., pagelbėjo administracijai ir sutaupė pinigų atsiųsdamas savo prenumeratą iš anksto be raginimo. Dėkui jam už nuolatinę paramą ir šia proga atsiųstą penkinį. St. Petersburgo apylinkės tautietis užsiskė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminti. Dėkui už dėmesį. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus arba skaitytojų atsiųstus galimų prenumeratorių adresus.

— Ken Gaidas, Brighton Parko Lietuvių parap. mokyklos 8-to skyriaus mokinys, laimėjo 2-trą vietą ir Parkų Distrikto trofėją Chicago miesto berniukų golfo pirmenybėse. Jis surinko 90 taškų.

— Lakefront festivalio polkų konkursas bus rugpjūčio 17 d. 8 val. vak. prie Buckingham fontano. Laimėjusiems bus išdalinta virš tūkstančio dolerių. Pirmoji premija \$500 ir trofėjos. Konkursui yra užsiregistravę ne tik iš Illinois, bet ir iš Indijos, Minnesotos ir Wisconsin valstijų. Šokėjų registracija miesto valdybos specialiu įvykių skyrius. Pertraukų metu šokiuose dalyvaus publika. Sekančią dieną ten pat bus tautinių grupių pasirodymai.

— Dr. Petras Karpelis mirė rugpjūčio 10 d. Baden Badeno mieste, Vokietijoje. Vėlonis buvo ekonomistas, buvęs finansų ministeriu, krikščionių demokratų ir visuomenės veikėjas, gimęs 1897 m. Šilavoto apylinkėje. Esant Vilkiui Vokietijoje, buvo politinės komisijos pirmininku ir Tautos fondo nariu. Palaidotas Baden Badeno rugpjūčio 13 d.

— Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Chicago skyrius, Tautinių šokių šventės proga, ruošia skyriaus narių

ir atvykusių kolegų pobuvį rugsėjo 4 d. Jaujinio centro 203 kambaryje.

— Atgla Zaprackas, kambarininkas, JAV kongreso 18-me Detroito distrikte, pratinėjo pirmiiniuose rinkimuose apie tūkstančio balsų skirtumą prieš los pat respublikonų partijos oponentą.

R. VILIAUS Poezijos knyga VAKARU VEAI 110 psl. dar galima gauti Naujienose, prisijūniant 5 dolerius.

— "Korektūros klaida"? WASHINGTONAS. — Jau paskutinę korektūrą baigus ir manuskriptą leidiniui "The Scribner — Bantam English Dictionary" persiuntus, kad iki rugsėjo 15 dienos šis žodynas būtų atspausdintas, rastas 139 puslapyje toks sakiny: "Carter, James — Kartar — (1924), 39th president of the U. S. 1977".

Kitas sakiny teikia: "Ford, Gerald" savo (prezidento pareigose nuo 1974 iki 1977. "Reagan, Ronald" visiškai nepaminitas.

Unija grasina pašalinti streikuojančius mainerius

CHARLESTON, West Virginia. — UMW prezidentas Arnold Miller antradienį pareiškė, kad nariai, kurie atsisako baigti savavališką (wild cat) streiką, turį pasitraukti iš unijos, bet streikuojantieji nubalsavo streiką tęsti toliau.

Streikas jau tęsiasi ketvirtą savaitę ir išsiplėtė visame JAV krašte, apimdamas 150,000 angliakasių.

LIBANE VĖL KAUTYNĖS

BEIRUTAS. Paskirose miestose dalyse ir kalnuose mūšiai šestadienį vėl atsinaujino. Paliubų sutartis vėl tapo sulaužyta. Per paskutines dvi savaites 317 žmonių užmuštų ir 482 sužeistų. Per civilinio karo 16 mėnesių daugiau kaip 50 kartų paliubų sutartis buvo pasirašytos; per tą laiką žuvo daugiau kaip 33,000 žmonių.

Terros prekyboje visos mūsų tauties tiesioginiai importuotos prekės dabar ir visada parduodamos su žymiais nuopiginimais. Toliau liečia mūsų pačių importuojamą kristalą, porcelaną, sidabrą ir daugybę kitų prekių dovanotų ir namų išpuošimui. Kai kurie daiktai, kaip kristalo stiklai, porcelano indai ir figūros, visu trečdaliu pigiau už tuos pačius daiktus, randamus bet kur prekyboje. Pirkite - nepirksit, Terro pasijūnti visada verta. Adresas — Terra, 3235-37 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, telefonas (312) 434-4660.

• Elektros įvedimai, pataisyimai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestuose. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis
4358 So. Washenaw Ave.
Tel.: 927-3559

PUSMEČIUI \$52 CICEROJE (10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62-80
J. BACEVICIUS 778-2233

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2446 WEST 69th STREET
Telef.: REPUBLIC 7-1541

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR.
1490 K. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 v. popiet. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Juozės Vaičiūnienės knygos
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
DAIŲ SVENTĖS LAUKUOSE. Kūleninio formato 151 psl. Kaina \$2.00
Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

ISPARDAVIMAS UŽ ½ KAINOS iš Europos imp. (Vak. Vokietijos) vasarinių batų vyrams, moterims ir vaikams. Daug modelių, gaila, ne bevisi dydžiai kiekviename modelyje, ypatingai vyrams.
Be to, pas mus galite gauti ir vokiškų plokštelių, tarp jų Vokietijos televizijoje labai populiarių šlagerių dainuotojos lietuvaits Lena Valaitis. Taip pat mes turime vokiškų 8-tracks ir cassettes, laikraščių ir žurnalų. Siunčiame ir paštu.
NORDEN IMPORTS
3059 N. Lincoln Ave., Chicago, Ill. 60657
Tel. (312) 248-2646

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas pataravimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JUBILIEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS Hmet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerblant pirmoje Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, nepadoms ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų išgaudiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retotikos ir politinių iluzijų laikais. Jos yra visoms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girdi Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusę metų — \$18.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusę metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajeus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PIRKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT. IVAIRIOS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAJIS

4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE

133-TA IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

PASTOVŲS NAMAI

MARQUETTE PARKE

2 BUTŲ moderniai įrengtas namas

už Kedzie, žaliame parke. Virš \$4,000

pajamų. Kainuoja \$30,000.

4 BUTŲ mūras prie Maria High. Naujas

gazu šildymas. Nauja elektra. 3

auto mūro garažas. \$44,900.

2 BUTŲ po 6 kamb., liuksus 6 metų

mūras ir mūro garažas. Atskiri šildy-

mai. Įrengtas beismontas. Arti 71-

mos ir California. \$55,000.

6 KAMB. didelis mūrinis namas,

Naujas gazu šildymas. Garažas. Tuo-

jau galima užimti \$20,900.

PLATUS LOTAS arti Šv. Kryžiaus

ligoninės Pigus.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET

Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION

7152 South Kedzie Avenue

Nauji namai ir remonto darbai

atliekami su lig užsakymu.

JULIUS FETTINGIS, savininkas

778-8166

HEATING AND AIR

CONDITIONING

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO

\$2-30 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$74 puse metų automobilio

liability apdraudimas pensininkams.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-5775

HOMEOWNERS POLICY

Call Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Didžiausias kailių

pasirinkimas

pas vienintelį

lietuvių kailininką

Chicagoje

NORMANA

BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI

"NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA

PASISEKIMA BIZNYJE

AR JAU PASIDARĖTE

SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug

padėti teisininko Prano Šulo pa-